

Fenomén výchova

Klasická definice: Výchova jako **záměrné působení** na vychovávaného, **ve snaze ovlivnit** jeho osobnostní rozvoj.

Osobnostní rozvoj: Osobnost je pojem psychologický. Hlavní charakteristikou osobnosti je vnitřní integrovanou - konzistence jedince, jednota jeho prožívání a konání v interakci s prostředím: sociálním a přírodním.

Osobnost jednotlivce má několik **dimenzí**, které se navzájem podmiňují: biologická, psychická, sociální a spirituální.

Biologická dimenze: Jde o problematiku zdraví: optimální fungování organismu jedince v protikladu k nemoci. Zdraví na úrovni biologické je podmínkou pro optimální fungování jedince v dalších dimenzích.

Psychická dimenze: Optimální fungování psychických funkcí a procesů(vnímání, myšlení, paměť, fantazie, emoce, volní procesy a motivace, temperament, učení)

Sociální dimenze: schopnost vytvářet optimální dlouhodobé vztahy.

Spirituální dimenze: schopnost milovat, věřit a doufat jako člověk. Schopnost reflexe hodnot. Schopnost objevování smyslu jednání a existence. Schopnost mravního úsudku. (Návštěva filmu Misie s třídou žáků praktické školy. Při východu z kina jeden žák poznamenal: „Takové filmy by se měly promítat v televizi, aby lidé byli k sobě lepší“.)

Při výchově má každá dimenze svůj důležitý význam.

Moderní pojetí výchovy

Dle Jiřího Pelikána můžeme „výchovu v tomto smyslu lze vymezit jako proces **záměrného a cílevědomého působení na vychovávaného**, a to zejména cestou **vytváření a ovlivňování podmínek pro rozvoj** dětí a mladých lidí, projevích bytí se sebou samým, s druhým